

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 060-10-2/2018/
Ljubljana, 31. 1. 2018

Osnutek

Z A P I S N I K

3. seje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je bila v ponedeljek, 29. januarja 2018, v sobi 212/II, v prostorih parlamenta Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 14. uri in zaključila ob 14.50 uri.

Prisotni:

- predsednik: Dušan Strnad
- podpredsednik: Samer Khalil
- člani: Dejan Crnek, Franc Golob, Oskar Komac, Bojan Kontič, Milan Ozimič, Bojan Režun, Franci Rokavec, Branko Šumenjak, Matjaž Švagan, Cvetko Zupančič.

Opravičeni:

- Boris Popovič, Davorin Terčon, mag. Igor Velov, Bogomir Vnučec.

Ostali prisotni:

- Andrej Čokert, Nejc Brezovar, Helena Kavčič, Ministrstvo za javno upravo
- Lidija Stebernak, Ministrstvo za okolje in prostor.

Potrjen d n e v n i r e d:

1. **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S) - druga obravnava, EPA 2507-VII**
2. **Predlog zakona o spremembah Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij (ZUODNO-H) - nujni postopek, EPA 2528-VII**
3. **Predlog zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu Republike Slovenije (ZPVZRZECEP) - nujni postopek, EPA 2529-VII**
4. **Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave (ZON-D) - nujni postopek, EPA 2531-VII**
5. **Razno**

Komisija je bila sklepčna in je potrdila dnevni red (11 ZA, 0 PROTI).

Ad 1)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Komisija se je seznanila s pisnimi stališči Mestne občine Ljubljana, Skupnosti občin Slovenije, Mestne občine Novo mesto in Združenja občin Slovenije.

Kot ugotavlja komisija, se predlog zakona vsebuje osem sprememb in dopolnitev veljavne ureditve, ki se nanašajo na uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča in področno zakonodajo ter odpravo nekaterih administrativnih ovir. Med drugim se odpravlja neustavnost glede možnosti pridobitve lastnosti reprezentativnosti združenja občin, ki vključuje mestne občine. V skladu z odločbo Ustavnega sodišča imajo mestne občine po Ustavi drugačen status, zaradi česar je treba tudi Združenju mestnih občin Slovenije na sorazmeren način omogočiti pridobitev statusa reprezentativnosti. Z novelo zakona se predlaga, da lahko najmanj polovica mestnih občin ustanovi reprezentativno združenje mestnih občin. Nadalje se z odpravo omejitev področij nabora nalog, ki jih lahko občina prenese v izvajanje na svet ožjega dela občine, krepi vloga ožjih delov občin, pri čemer se bodo občine same odločale, katere naloge in v kakšnem obsegu jih bodo prepustile v izvajanje ožjim delom. Predlaga se tudi poenostavitev ustanovitve zveze občin kot institucionalne oblike medobčinskega sodelovanja, na katero lahko občine prenesejo izvajanje nalog iz svoje pristojnosti, tudi del regulatornih pristojnosti, medtem ko oblastnih nalog ne. Zaradi odprave administrativnih ovir in približevanja načinu izvedbe referendumom na državni ravni se tudi pri referendumu v občinah predlaga dajanje podpore zahtevi za razpis referendumu preko enotnega državnega portala eUprava s kvalificiranim elektronskim podpisom v primerih, ko župan določi za dajanje podpore način osebne podpisa.

Veljavni zakon se dopolnjuje tudi z določbo o participativnem proračunu kot obliki sodelovanja prebivalcev pri financiranju projektov, pri čemer se bodo občine avtonomno odločale o uvedbi participativnega proračuna. Nadalje se zakon v delu, ki se nanaša na občinsko pravobranilstvo, usklajuje z določbami Zakona o državnem odvetništvu. Predlaga se tudi širitev nadzorne funkcije nadzornega odbora iz pristojnosti za nadzor razpolaganja s premoženjem tudi na upravljanje in najemanje le-tega in s tem uskladitev z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

Komisija podpira predlagane rešitve, s katerimi se odpravljajo nekatere pomanjkljivosti in anomalije.

Komisija pozdravlja predlagano krepitev vloge ožjih delov občin z odpravo omejitev področij, na katerih lahko občina s statutom določi naloge, ki jih izvajajo ožji deli občin. S tem, ko bodo občine avtonomno odločale o naboru nalog, ki jih bodo lahko opravljali ožji deli, ki imajo svet, se sledi tudi osnovnemu razumevanju, kaj je lokalna samouprava. Ker so ožji deli občin najbližje prebivalcem in predstavljajo vez med njimi in lokalno oblastjo na ravni občine, lahko njihova pomembnejša vloga pomaga občinam pri sprejemanju ključnih odločitev. Komisija ob tem opozarja na Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020, ki jo je Vlada sprejela septembra 2016 in ki med aktivnostmi na področju strateške usmeritve - razvoj lokalne samouprave navaja ukinitve statusa samostojne osebe javnega prava za ožje dele občin, čemur je Državni svet v preteklosti vseskozi nasprotoval. Občine so si različne in verjetno nekatera okolja nimajo potrebe po ožjih delih z večjimi pooblastili (npr. s statusom pravne osebe javnega prava), medtem ko v nekaterih občinah (npr. ozemeljsko večjih, mestnih) igrajo pomembno vlogo pri urejanju lokalnih zadev. Zato je pomembno, da zakonodaja omogoča, da se občine avtonomno odločajo o tem, ali bodo ožjim delom podelile status pravne osebe javnega prava ter katere naloge in v kakšnem obsegu jih bodo

prenesle na ožje dele občin. Glede na razlike med občinami, ki se kažejo predvsem v velikosti in s tem posledično v kadrovske in finančne sposobnosti, bi kazalo v prihodnje tudi razmisliti, da področna zakonodaja upošteva to različnost in prilagodi obveznosti občin njihovim zmožnostim. Nenazadnje tudi Ustava govori o tem, da mestna občina opravlja kot svoje tudi z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest.

Komisija podpira tudi predlagano dopolnitev zakona z določilom o participativnem proračunu, na podlagi katere bodo v postopku priprave predloga občinskega proračuna lahko sodelovali tudi občani s predlaganjem projektov, ki se financirajo iz občinskega proračuna. Komisija se strinja s predlogom, da se občina sama odloči, ali bo prakticirala participativni proračun in v kakšnem obsegu, obenem pa poudarja, da občine že danes v postopek priprave proračuna pritegnejo vse uporabnike občinskih proračunov (npr. ožje dele občin, nevladne organizacije), ki sodelujejo tudi pri izvajanju nalog. V mnogih primerih se tudi na zboru občanov lokalno prebivalstvo odloča o projektih oz. svojih potrebah, ki jih občine tudi financirajo.

Prav tako komisija podpira predlagano uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča iz leta 2016, da Združenje mestnih občin Slovenije, pridobi status reprezentativnosti, če je vanj vključenih najmanj polovica mestnih občin, pri čemer danes zastopa vseh enajst mestnih občin. Ob predlaganem pogoju v 10. členu predloga zakona, ki sicer velja že danes, da pridobi lastnost reprezentativnosti združenje, v katerega je včlanjenih najmanj 30 % občin, bi kazalo razmisliti tudi o pogoju, da je možno članstvo le v enem združenju. S tem bi dobili eno močno reprezentativno združenje občin, ki bi bilo bistveno bolj enakovreden partner državi z večjo pogajalsko močjo. Predstavnik predlagatelj je pojasnil, da je bil to tudi prvoten predlog resornega ministrstva, vendar so od njega odstopili, ker v dolgotrajnih usklajevanjih z vsemi tremi združenji občin ni bilo moč doseči širšega konsenza glede tega vprašanja, še posebej eno združenje je temu nasprotovalo rekoč, da tak predlog pomeni neutemeljen poseg v avtonomijo lokalne samouprave.

V zvezi s pripombami Skupnosti občin Slovenije in Mestne občine Slovenije k 11. členu predloga zakona, da je predviden enoletni rok za uskladitev občinskih statuten in drugih splošnih aktov občin prekratek rok, predvsem v luči letošnjih lokalnih volitev, in predlogu, da se razmisli o podaljšanju tega roka, je predlagatelj zakona pojasnil, da je rok po svoji naravi instrukcijski, ob tem pa podal tudi oceno, da volilno leto ne bi smelo predstavljati prevelike ovire za pravočasno uskladitev občinskih aktov z zakonom.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Dušan Strnad.

* * *

Komisija je glasovala o predlogu zakona in ga podprla (12 ZA, 0 PROTI).

Ad 2)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembah Zakona o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **podpira** predloga zakona in nanj nima pripomb.

Predlog zakona je predložen zaradi uskladitve z razsodbo arbitražnega sodišča glede meje med Slovenijo in Hrvaško ter drugega odstavka 139. člena Ustave, ki določa, da območje občine obsega naselje ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev. Arbitražni sporazum določa, da morata Slovenija in Hrvaška v šestih mesecih po sprejetju razsodbe ukreniti vse potrebno za njeno izvajanje, vključno s spremembo nacionalne zakonodaje, če je to potrebno.

Vsebina predloga zakona se nanaša na območje ob reki Dragonja v Občini Piran. Kot ugotavlja komisija, obsega območje Občine Piran v skladu s 104. točko 2. člena zakona tudi zaselke Bužini, Mlini, Škodelin in Škrile. Kot poudarja predlagatelj zakona, so to zaselki in ne naselja ter so bili v zakonu določeni kot izjema, predvsem zaradi takratne ocene naše države, da sodijo v območje Republike Slovenije. V skladu z razsodbo arbitražnega sodišča spadajo zaselki Bužini, Škodelin in Škrile v jurisdikcijo Republike Hrvaške, medtem ko zaselek Mlini ostaja sestavni del naselja Sečovlje oz. Občine Piran. Predlog zakona ne ureja same meje, ampak v skladu z odločitvijo arbitražnega sodišča odpravlja navedeno izjemo in opredeljuje naselja, ki sodijo v območje Občine Piran. Komisija je bila tudi seznanjena, da je bila Občina Piran o tem obveščena in pozvana, da v skladu z razsodbo arbitražnega sodišča uskladi statut.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Dušan Strnad.

* * *

Komisija je glasovala o predlogu zakona in ga podprla (11 ZA, 1 PROTI).

Ad 3)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **podpira** predloga zakona in nanj nima pripomb.

Slovenija je leta 2005 sprejela Zakon o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu s ciljem ravnati aktivno kot jadranska država in vzpostaviti učinkovite ukrepe za ohranitev celovitega morskega ekosistema Jadranskega morja, slovenskih teritorialnih voda in obalnih območij. Zaščitna ekološka cona ni skladna z razsodbo arbitražnega sodišča glede meje med Slovenijo in Hrvaško, s katero je nastalo novo pravno stanje, ki ga je treba upoštevati in izvesti ustrezne spremembe v pravnem redu Slovenije. Zato se predlaga prenehanje veljavnosti Zakona o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu Republike Slovenije. Zaradi novega pravnega stanja je postala brezpredmetna tudi določba četrtega odstavka 13. člena Pomorskega zakonika, ki določa, da je zunanja meja teritorialnega morja tudi državna meja Slovenije, zato se jo črta.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Dušan Strnad.

* * *

Komisija je glasovala o predlogu zakona in ga podprla (11 ZA, 1 PROTI).

Ad 4)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Komisija se je seznanila tudi z mnenjem Mestne občine Ljubljana, ki se s predlagano dopolnitvijo strinja.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Zaradi razsodbe arbitražnega sodišča se predlaga dopolnitev Zakona o ohranjanju narave s pravno podlago za enostavnejši in hitrejši postopek spremembe meje (oženje ali širjenje) posebnih varstvenih območij (Natura 2000), ekološko pomembnih območij in zavarovanih območij, kadar je sprememba meje teh območij nujna zaradi uskladitve z evidenco državne meje. V teh primerih po besedah predlagatelja ne bo več usklajevanja z vsemi deležniki in se bo v skrajšanem postopku območje le uskladilo z evidenco državne meje. Kot izhaja iz predloga zakona, v teh primerih ne bo treba izvesti postopka pridobitve predhodnega mnenja občin, na katerih ozemlju se meja spreminja, seznaniti javnost s predlagano spremembo akta o ustanovitvi ožjega oziroma širšega zavarovanega območja in ne bo treba predložiti načrta, s katerim se ugotovijo posledice na socialne in gospodarske razmere ter določijo ustrezni razvojni ukrepi.

Ob večinski podpori predlogu zakona je bilo izraženo tudi mnenje, da je spreminjanje nacionalne zakonodaje brezpredmetno, dokler Republika Hrvaška ne prizna odločitve arbitražnega sodišča.

Glede stališča komisije, da bi skrajšan postopek spreminjanja meja zavarovanih območij uporabili tudi drugod po Sloveniji, je predstavnik predlagatelja poudaril, da to ni mogoče, ker nas k predpisanemu postopku zavezuje evropska zakonodaja.

Komisija se je tudi spraševala, ali bo zavarovano območje, ki je bilo do razsodbe arbitražnega sodišča, del slovenskega ozemlja, ostalo zavarovano tudi potem, ko bo del Republike Hrvaške. Kot pojasnjuje predlagatelj zakona, se največkrat območje Nature 2000 razteza tako na slovenski kot hrvaški strani (npr. celotno območje Piranskega zaliva) in zato sprememba meje zaradi uskladitve z evidenco državne meje v teh primerih ne bo prinesla nobenih sprememb, res pa je, da so nekatera območja zavarovana le na slovenski strani. Ob tem predlagatelj dodaja, da tudi Hrvaško zavezuje evropska zakonodaja (direktiva o pticah in direktiva o habitatih).

V razpravi je bilo tudi poudarjeno, da posebna varstvena območja (Natura 2000) sicer predstavljajo edinstveno in ekološko pomembna območja ter pomembno prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti, vendar obenem bremenijo lastnike nepremičnin (zemljišč in stavb), zaradi česar mnogokrat bolj predstavljajo oviro kot priložnost za razvoj.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Dušan Strnad.

* * *

Komisija je glasovala o predlogu zakona in ga podprla (10 ZA, 2 PROTI).

Ad 5)

V okviru te točke je:

- državni svetnik Franc Golob dal pobudo, da bi na komisiji ali na Interesni skupini lokalnih interesov opravili razpravo v zvezi s problematiko opravljanja strokovnega izpita, ki je potreben za formalno dokončanje srednješolskega izobraževanja in pred zaposlitvijo pomočnika vzgojitelja oz. vzgojitelja. Ko se šole oz. vrtci prijavljajo na razpise Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za opravljanje teh izpitov, je vrsta omejitev, zaradi česar skoraj 90 % dijakov ne more pristopi k strokovnemu izpitu in posledično se ne morejo potegovati za razpisana prosta delovna mesta. Predlagal je, da bi se na resorno ministrstvo naslovilo vprašanje v zvezi z navedeno problematiko. Po razpravi, v kateri so sodelovali Dušan Strnad, Milan Ozimič, Bojan Kontič, je bil sprejet dogovor, da se na podlagi gradiva, ki ga posreduje Franc Golob, pripravi pobuda, ki jo bo Interesna skupina lokalnih interesov naslovila na Komisijo za kulturo, znanost, šolstvo in šport z namenom, da bi na skupni seji obravnavali navedeno problematiko.
- predsednik komisije Dušan Strnad je opozoril, da je treba do konca januarja na KPK posredovati podatke o premoženjskem stanju. Dodatno je bilo opozorjeno, da je treba poročati tudi v zvezi z omejenim poslovanjem z Državnim svetom.

Sekretarka
Meta Štembal

Predsednik
Dušan Strnad